

การจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน

KNOWLEDGE MANAGEMENT OF AUTONOMOUS UNIVERSITIES AND PRIVATE UNIVERSITIES

ปณิตตรา นราภิรมย์ขวัญ*

Panittra Narapiromkwan*

ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์**

Sivanun Sivapitak**

* นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

* Student, M.B.A Program, Dhurakij Pundit University

* Email : Pukka_pu@hotmail.com

** ผู้อำนวยการหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ

** Director of M.B.A. Program, Dhurakij Pundit University

** Email: Sivanun.sik@dpu.ac.th, nopsivanun@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน และเพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตั้งแต่ระดับแผนกขึ้นไป จากการสุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐานคือ t-test, F-test, Spearman's rho test และ Multiple Regression Analysis

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ตำแหน่งงานเจ้าหน้าที่ และไม่ได้เป็นคณะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ภาพรวมมีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนมีผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย และมีปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ในภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนบุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวม แตกต่างกัน แต่มหาวิทยาลัยเอกชน ไม่แตกต่างกัน และบุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ ประกอบด้วย ด้านผู้นำองค์กร ด้านการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านบุคลากรที่ใช้ความรู้ ด้านความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านโครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการจัดการความรู้ภาพรวมแตกต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ มี 4 ปัจจัย คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\text{Beta} = 0.219$) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน ($\text{Beta} = 0.184$) ด้านผู้นำองค์กร ($\text{Beta} = 0.176$) และด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ ($\text{Beta} = 0.149$) ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวม นอกจากนั้นพบว่าไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน

Abstract

This study aimed to compare the knowledge management to compare factors. Factors affecting the implementation of knowledge management. And to analyze the pattern of relationships between the elements on knowledge management that affect the implementation of knowledge management of universities in the state and private universities. This study was a descriptive study using a questionnaire to collect data from a random sample population is an agency within the University and the University of Bangkok's 300 people by questionnaire was used to collect data. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, average, standard deviation. Statistical hypothesis testing is a t-test, F-test, Spearman's rho test and Multiple Regression Analysis.

The study found that Most of the respondents were female, age 31-40 years Bachelor's degree or equivalent. The operating times of less than five years the staff. And not the Board of Management of the University. Factors that affect management's knowledge of the overall opinion on the level seen by many. Performance and Knowledge Management of the University as a result of the operation. In many universities in the state and private universities. Effective implementation of knowledge management of universities. And the factors that affect the implementation of knowledge management as a whole different part of the Autonomous University personnel between different states. Effective implementation of knowledge management of the university as a whole is different, but private universities. not different And university personnel in the public and private universities that have different jobs. Effective implementation of knowledge management of the university as a whole is no different. And factors that influence the knowledge management consists of the leaders. The collaboration between academia and the community. The Vision Mission and strategy for knowledge management. Information Technology and Infrastructure Top Stories The personnel at the knowledge skills in the use of technology. The corporate culture And Organization Is associated with the implementation of knowledge management overview and different factors that affect management knowledge with fourth factor is the exchange of learning (Beta = 0.219), information technology and infrastructure (Beta = 0.184), the leader (Beta = 0.176) and vision. Mission and strategy for knowledge management (Beta = 0.149) affect the implementation of knowledge management of the University as a whole also showed no significant difference statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Knowledge Management, Autonomous Universities, Private Universities

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลายด้านที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในพระราชกฤษฎีกาเบงกา เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2554 ได้มีการกำหนดให้มียุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐาน การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกัน ยังจำเป็นต้องบริหารจัดการแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้หลักการพัฒนาพื้นที่การกิจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานนายกรัฐมนตรี

การพัฒนาองค์ความรู้จึงถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนา เป็นกลยุทธ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ทำให้แนวคิดด้านการจัดการความรู้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกลยุทธ์ด้านความรู้ในหลายองค์กร เริ่มต้นจากแนวคิดของ Ikujiro Nonaka ชาวญี่ปุ่น ที่เขียนบทความวิชาการชื่อ “The Knowledge Creating Company” ลงใน Harvard Business Review เมื่อปลายปี ค.ศ.1991 และได้รับการตีพิมพ์เป็นหนังสือเมื่อ ค.ศ.1995 ส่งผลให้ผู้นำทางธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการจำนวนมากตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ (จิระประภา อัครบวร, 2549, น.85) เกี่ยวกับการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ได้เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลมากสำหรับการบริหารในหลายองค์กรทั้งภาครัฐหรือภาคเอกชน

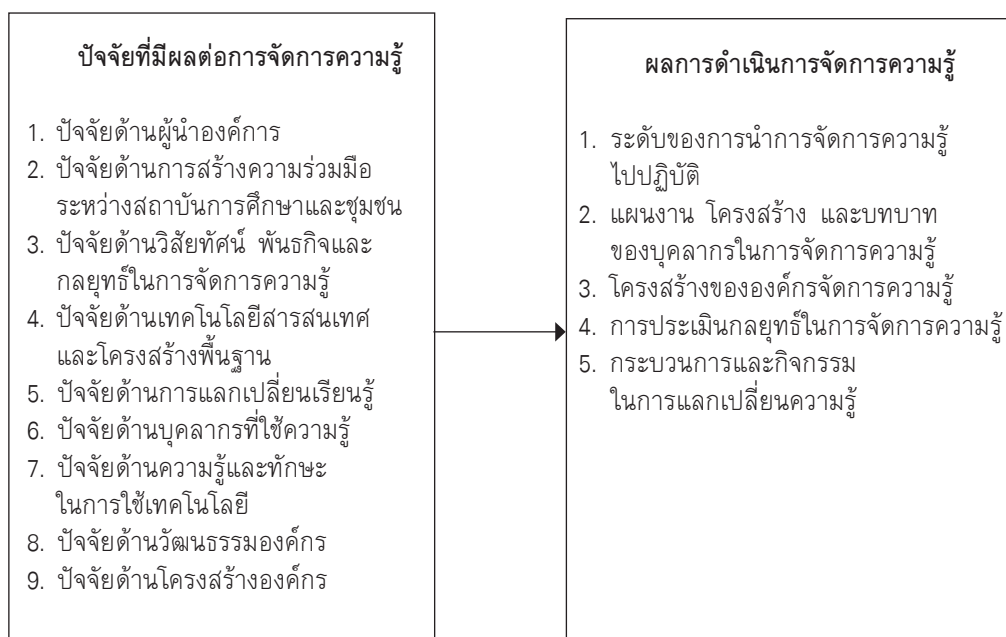
ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับผลการดำเนินการจัดการความรู้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาโดยทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินการจัดการความรู้และปัจจัยที่มีผลต่อผลการดำเนินการจัดการความรู้ โดยเลือกเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งสถานะของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน มีความแตกต่างกันเรื่องโครงสร้างการบริหารงานจัดการภายในมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน มีการบริหารงานในเรื่องต่างๆ ที่ต่างกัน เช่น การบริหารงานบุคคล งบประมาณ และทรัพย์สิน การกำกับตรวจสอบ ซึ่งมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ จะมีการบริหารการจัดการอิสระแยกจากระบบราชการ แต่ยังได้รับเงินอุดหนุนทั่วไป ที่รัฐจัดสรรให้เป็นรายปีโดยตรง ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชน อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา การวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐจะมีการจัดการความรู้ โดยจัดทำฐานความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทั่วไปที่บุคลากรทุกคนในหน่วยงานสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง รวดเร็วและตรงกับความต้องการ ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชน จะมีเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดการ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสื่อสาร กระบวนการและเครื่องมือ การอบรมและการเรียนรู้ การวัดผล และการยกย่องชมเชยและให้รางวัล แต่อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัย ในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ต่างก็เห็นถึงความสำคัญ ในเรื่องระบบการจัดการความรู้ เพราะการจัดการความรู้เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการจัดการ โดยแต่ละแห่งจะจัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีการส่งเสริมให้นำความรู้ที่ได้ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนาการสอน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับผลการดำเนินการจัดการความรู้และปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนเพื่อพัฒนาระบบการจัดการความรู้สำหรับสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การจัดการความรู้ เป็นการยกระดับความรู้ขององค์กร เพื่อสร้างผลประโยชน์จากต้นทุนทางปัญญา โดยเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและกว้างขวาง ไม่สามารถให้คำนิยามเป็นถ้อยคำสั้นๆได้ ต้องให้คำนิยามหลายข้อ จึงจะครอบคลุมความหมาย (ภราดร จินดาวงศ์, 2548, น.19) การจัดการความรู้ เป็นเทคนิค หรือหัวใจสำคัญในการชุดค้น ควัก ดึง ลาก ยั่ว ฯลฯ ความรู้ต่าง ๆ ออกมาแล้วบริหารจัดการ รักษาไว้อย่าให้หาย โดยนำไปถ่ายทอด ซึ่งเปรียบเสมือนว่าการจัดการความรู้เป็นตัวจัดเก็บห้องสมุด และแหล่งในการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered Education) (วรภัทร์ ภูเจริญ, 2548, น.137) การจัดการความรู้ เป็น การจัดการองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องภายใต้รากฐานความรู้ขององค์กร นั่นก็คือ การสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนโครงสร้างองค์กร ความสะดวกของสมาชิกในองค์กรโดยเน้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เป็นเครื่องมือร่วมกับการทำงานเป็นทีมและกระจายความรู้ (Bertels, 2002, p.1)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและจะมีผลต่อกระบวนการจัดการความรู้ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ 9 ปัจจัยดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้นำองค์กร 2) ปัจจัยด้านการสร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน 3) ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ด้านการจัดการความรู้ 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน 5) ปัจจัยด้าน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ใช้ความรู้ 7) ปัจจัยด้านความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี 8) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร 9) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร (ปัทมววรรณ สิงห์ศรี, 2550, น.80 - 84)

และผลการดำเนินการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้

1) ระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ 2) แผนงาน โครงสร้าง และบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ 3) โครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ หมายถึง การประเมินโครงสร้างองค์กร ตามมุมมองการจัดการจัดการความรู้ 4) การประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ในการจัดการความรู้ตามกลยุทธ์ หรือตามแผนงาน การจัดการความรู้ 5) กระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ (ประพนธ์ ผาสุขยิต, 2550)

วิธีดำเนินการวิจัย

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่สมาชิกทุกๆ หน่วยของประชากรมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันที่จะเป็นตัวแทนที่ดี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยข้อมูลทั้งหมดแล้วนำมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้สถิติ เชิงอ้างอิงแล้วผลการวิจัยสามารถอ้างอิงไปสู่ประชากรของการวิจัยได้ มีวิธีการสุ่ม ดังนี้ (Nachmias & Nachmias, 1993, p.177 - 185)

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นการสุ่มที่สมาชิกทุกหน่วยของประชากรที่มีจำนวนไม่มากนักแต่มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นอิสระจากกันที่จะได้เป็นกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมใช้สำหรับประชากรที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 371 คน และมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 310 คน ตั้งแต่ระดับแผนกขึ้นไป

- ตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตั้งแต่ระดับแผนกขึ้นไป มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 300 คน

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวนหน่วยงาน 36 หน่วยงาน ๆ ละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 180 คน
2. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวนหน่วยงาน 24 หน่วยงาน ๆ ละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน

- เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด

- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS : An IBM Company) โดยแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และ ผลการดำเนินการจัดการความรู้โดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ นั้นผู้วิจัยได้ใช้ระดับการวัดแบบช่วง (Interval Scale) ตามมาตรวัดทัศนคติของลิเคิทสเกล (Likert Scale) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546, น.185-188) ในลักษณะของ Rating Scale 5 ระดับโดย เห็นด้วยมากที่สุด = 5 เห็นด้วยมาก = 4 เห็นด้วยปานกลาง = 3 เห็นด้วยน้อย = 2 และเห็นด้วยน้อยที่สุด = 1 ตามลำดับ

สำหรับการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ช่วงค่าเฉลี่ยช่วงละ 0.80 ซึ่งได้คำนวณจากสูตรหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (อัจริยะ จันทลักษณ์, 2542, น.35-36) ดังนี้

โดย	i	หมายถึง ความกว้างของอันตรภาคชั้น
	max	หมายถึง คะแนนสูงสุดในอันตรภาคชั้น
	min	หมายถึง คะแนนต่ำสุดในอันตรภาคชั้น

การกำหนดค่าคะแนนในแบบสอบถาม มีค่าสูงสุดเป็น 5 คะแนน และค่าต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน ดังนั้น ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น ได้กำหนดการให้คะแนนแบบ Arbitrary Weighting Method ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	น้ำหนักคะแนน	ช่วงการให้คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	4.21 - 5.00
เห็นด้วยมาก	4	3.41 - 4.20
เห็นด้วยปานกลาง	3	2.61 - 3.40
เห็นด้วยน้อย	2	1.81 - 2.60
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	1.00 - 1.80

ส่วนการวิเคราะห์การประเมินผลการดำเนินการจัดการความรู้โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อบัณฑิตต่างๆที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ นั้น ผู้วิจัยใช้ระดับการวัดแบบช่วง (Interval Scale) ในลักษณะของ Rating Scale 5 ระดับ ในเรื่องการดำเนินการจัดการความรู้ โดยกำหนดให้

แนวทางการประเมินผลการดำเนินการจัดการความรู้	ระดับคะแนน
มีการดำเนินการน้อยมาก	1 คะแนน
มีการดำเนินการในระดับน้อย, ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมาย 20%	2 คะแนน
มีการดำเนินการในระดับปานกลาง, ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมาย 40%	3 คะแนน
มีการดำเนินการในระดับดี, ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมาย 60%	4 คะแนน
มีการดำเนินการในระดับดีมาก, ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมาย 80% ขึ้นไป	5 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้ทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งมีประเด็นการวิเคราะห์ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน วิเคราะห์โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่าสถิติ ที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2. การวิเคราะห์ถึงการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้โดยใช้สถิติ Spearman's rho test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3. การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (กลยา วานิชย์บัญชา, 2549, น.91-140)

4. การเปรียบเทียบผลการดำเนินการจัดการความรู้ระหว่างหน่วยงานในมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ตั้งแต่ระดับแผนกขึ้นไปที่มีช่วงอายุและระดับตำแหน่งแตกต่างกัน วิเคราะห์โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ ด้านความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการจัดการความรู้ เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า การประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ มีความสัมพันธ์ มากที่สุด รองลงมา ระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ แผนงาน โครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ กระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ และโครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ ด้านวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการจัดการความรู้ เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า การประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ มีความสัมพันธ์ มากที่สุด รองลงมา แผนงาน โครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ ระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ กระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ โครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ ด้านโครงสร้างองค์กรมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการจัดการความรู้ เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า การประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ มีความสัมพันธ์ มากที่สุด รองลงมา ระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ แผนงาน โครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ กระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ โครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ที่ผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน

พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน (Beta = 0.179) และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Beta = 0.243) ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ด้านระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 44.0

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ คือ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ (Beta = 0.214) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Beta = 0.229) และ ด้านวัฒนธรรมองค์กร (Beta = 0.187) ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ด้านแผนงานโครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ สามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 37.9

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ คือ ด้านผู้นำองค์กร (Beta = 0.307) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Beta = 0.269) และ ด้านบุคลากรที่ใช้ความรู้ (Beta = 0.155) ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ด้านโครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ สามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 33.1

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ คือ ด้านผู้นำองค์กร (Beta = 0.139) ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ (Beta = 0.207) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน (Beta = 0.154) และ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Beta = 0.185) ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ด้านการประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ สามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 48.9

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ คือ ด้านผู้นำองค์กร (Beta = 0.149) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน (Beta = 0.309) ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ด้านกระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ สามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 34.9

ภาพรวม

ปัจจัยทางด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ประกอบด้วย ด้านผู้นำองค์กรด้านการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านบุคลากรที่ใช้ความรู้ ด้านความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านโครงสร้างองค์กร สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวม ได้ร้อยละ 50.5 ผลการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ คือ ด้านผู้นำองค์กร (Beta = 0.176) ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ (Beta = 0.149) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน (Beta = 0.184) และ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Beta = 0.219) ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวม ได้ร้อยละ 50.5 ดังตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อการ ดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน

ปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้	ผลการดำเนินการจัดการความรู้				
	ระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ	แผนงาน โครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้	โครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้	การประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้	กระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้
ด้านผู้นำองค์กร			(Beta = 0.307)	(Beta = 0.139)	(Beta = 0.149)
ด้านการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน					
ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้		(Beta = 0.214)		(Beta = 0.207)	
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน	(Beta = 0.179)			(Beta = 0.154)	(Beta = 0.309)
ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	(Beta = 0.243)	(Beta = 0.229)	(Beta = 0.269)	(Beta = 0.185)	
ด้านบุคลากรที่ใช้ความรู้			(Beta = 0.155)		
ด้านความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี					
ด้านวัฒนธรรมองค์กร		(Beta = 0.187)			
ด้านโครงสร้างองค์กร					
ความแปรปรวนรวม	44.0	37.9	33.1	48.9	34.9

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน สามารถอภิปรายผล ในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบการดำเนินงานการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน จากผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน มีผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ แผนงาน โครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ โครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ การประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ และกระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ ได้จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการความรู้ ระยะ 5 ปี โดยได้ดำเนินการวิเคราะห์แผนของหน่วยงาน และรวบรวมตามขอบเขตการจัดการศึกษา (KM Focus Area) ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการจัดการศึกษา ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ด้านบริการวิชาการ ด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการของมหาวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของสกอ.

ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชน ได้จัดทำแผน การจัดการความรู้ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและให้แนวทาง ในการจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้นเพื่อให้ได้รับความ เข้าใจในหลักการของการจัดการความรู้: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ (ปัทมวรรณ สิงห์ศรี, 2550, น. 80 - 84) กล่าวถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและจะมีผลต่อกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้ ระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ แผนงาน โครงสร้าง และ บทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ โครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ การประเมินกลยุทธ์ในการ จัดการความรู้ และกระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้

2. เปรียบเทียบปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของ มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน

จากผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน มีปัจจัยทางด้านองค์ ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ ในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำองค์กร ด้านการ สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านบุคลากรที่ใช้ความรู้ ด้านความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านโครงสร้างองค์กร ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก มหาวิทยาลัยเอกชน มีความพร้อมในการวางแผนในการดำเนินการจัดการความรู้ มากกว่า ทั้งในด้านบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงาน จึงทำให้ มีความแตกต่าง จากมหาวิทยาลัยใน กำกับรัฐ ที่มีความพร้อมน้อยกว่าในหลายๆด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ (ปัทมวรรณ สิงห์ศรี, 2550, น.80 - 84) กล่าวถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและจะมีผลต่อกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้ ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการ ความรู้ ประกอบด้วย 9 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำองค์กร ปัจจัยด้านการสร้างความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยและชุมชน ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ด้านการจัดการความรู้ ปัจจัยด้าน เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจัยด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ใช้ความรู้ ปัจจัย ด้านความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร

3. เปรียบเทียบผลการดำเนินการจัดการความรู้ระหว่างหน่วยงานในมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน ตั้งแต่ระดับแผนกขึ้นไปที่มีช่วงอายุและระดับตำแหน่งแตกต่างกัน

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลการดำเนินการ จัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวมด้านระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ และ โครงสร้าง ขององค์กรจัดการความรู้แตกต่างกัน บุคลากรมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลการดำเนินการจัดการ ความรู้ของมหาวิทยาลัยด้านระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ และ โครงสร้างขององค์กรจัดการ ความรู้ แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก บุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน ที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไปที่มีทำงานกับมหาวิทยาลัยมานาน มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มีตำแหน่งงานเป็นผู้บริหาร จะมีวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างจากบุคลากรที่มีอายุน้อย ซึ่งยังไม่รู้แนวทางในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับ หลายๆ ฝ่าย และหลายๆตำแหน่ง ซึ่งส่งผลให้การทำงานในแต่ละด้านแตกต่างกันออกไป นอกจากนั้น พบว่าไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานของใครจากบทที่ 2

4. การวิเคราะห์ถึงการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อผล การดำเนินการจัดการความรู้

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ ได้แก่ ด้านผู้นำองค์กร ด้านการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ด้านบุคลากรที่ใช้ความรู้ ด้านความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้าน โครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการจัดการความรู้ ภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ระดับ ของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ แผนงาน โครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ โครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ การประเมินกลยุทธ์ ในการจัดการความรู้ และกระบวนการและกิจกรรม

ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ทั้งนี้เนื่องจาก แต่ละมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีผลต่อผลการดำเนินการจัดการความรู้ ไม่เหมือนกันเพราะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตา จุลินทร (2549) ได้ศึกษากระบวนการและปัจจัยความสำเร็จของการจัดการความรู้ในองค์กร : ศึกษากรณีศูนย์สุขภาพจิตเขตกรมสุขภาพจิต โดยใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา พบว่าปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินการจัดการความรู้ของศูนย์สุขภาพจิตเขต คือ ผู้นำให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง มีการกำหนดเป้าหมายและนโยบายที่ชัดเจน บุคลากรทุกคนให้ความสำคัญให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย วัตถุประสงค์และขั้นตอนในการดำเนินการ มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี และมีวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเกิดการจัดการความรู้

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ คือ ด้านผู้นำองค์กร ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านบุคลากรที่ให้ความรู้ ส่งผลต่อ ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย ในภาพรวม และรายด้านได้แก่ ด้านระดับของการนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติ ด้านแผนงาน โครงสร้างและบทบาทของบุคลากรในการจัดการความรู้ ด้านโครงสร้างขององค์กรจัดการความรู้ ด้านการประเมินกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ และด้านกระบวนการและกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเริญ จิตหลัก (2549) ได้ศึกษาปัจจัยการจัดการความรู้ไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ บรรยาภาสและวัฒนธรรมองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการจัดการ ความสามารถของบุคลากร และการเสริมแรง ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสนับสนุนให้เกิดสิ่งแวดล้อมความรู้ในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรศักดิ์ ศิริรัตนพล (2550) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการความรู้ด้านการสอนของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้านการสอนของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และตรวจสอบรูปแบบการจัดการความรู้ด้านการสอนของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่ารูปแบบการจัดการความรู้ด้านการสอนของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัย เงื่อนไขความรู้ และผลลัพธ์ ซึ่งการวิเคราะห์ปัจจัยมีทั้งหมด 6 ด้าน คือวัฒนธรรม ภาวะผู้นำ โครงสร้าง เทคโนโลยี อาจารย์และนักศึกษา การเงื่อนไขความรู้ มี 4 ขั้นตอน คือ เป้าหมายความรู้ จัดทำแผนกลยุทธ์และกระบวนการเลือกเทคนิคสร้างและถ่ายทอดความรู้ และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการดูแลผลลัพธ์ มี 3 ด้าน คือ ระบบ ผลผลิต และผลลัพธ์

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย เห็นด้วย มากที่สุดในปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์การจัดการความรู้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดนโยบาย/วิสัยทัศน์/พันธกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการจัดการความรู้ไว้อย่างชัดเจน และปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้ความรู้ โดยบุคลากรควรมีความตระหนักว่าความรู้เป็นสินทรัพย์ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้

2. จากผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย มีผลการดำเนินการมากที่สุด ในเรื่องผู้บริหารได้ให้บุคลากรแจ้งเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการทำการชี้แจงรายละเอียดความก้าวหน้าเป็นระยะๆ และมหาวิทยาลัยควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น หรือจัดอบรมแก่บุคลากรอย่างเพียงพอ ก่อนดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการความรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยความล้มเหลวที่ส่งผลต่อการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน
2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่อาจส่งผลต่อผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยที่ไม่ได้ศึกษาในงานวิจัยนี้ เช่น ความผูกพันต่อองค์กร พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และความจงรักภักดี เป็นต้น
4. ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือสนทนากลุ่ม เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- จำเริญ จิตหลัง. (2549). ปัจจัยการจัดการความรู้กับองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา. (วารสารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- จิระประภา อัครบวร. (2549). สร้างคนสร้างผลงาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เต๋า.
- จิรศักดิ์ ศิริรัตนพล. (2550) รูปแบบการจัดการความรู้ด้านการสอนของคณาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจบัณฑิต). นครราชสีมา:
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ธิดา จุลินทร. (2549) กระบวนการและปัจจัยความสำเร็จของการจัดการความรู้ในองค์กร: ศึกษากรณี
ศูนย์สุขภาพจิต (ภาคินพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปัทมวรรณ สิงห์ศรี. (2550). การศึกษาระบบการจัดการความรู้ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา:
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- ภราดร จินดาวงศ์. (2548). การจัดการความรู้ = KM Knowledge management the experience.
ปทุมธานี: ซีดับบลิวซี พรินติ้ง.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2548). องค์การแห่งการเรียนรู้ และการบริหารความรู้ (Learning Organization &
Knowledge Management). กรุงเทพฯ: อริยชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- Bertels, T. (2002). KM Forum Archives—The Early Days: What is Knowledge Management.. Retrieved
May 3, 2015, from: <http://www.KM-Forum.org>.